

- природознавчо-географічного факультету. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві» (Видавець «Сочінський»), 2018. – С. 56-58.
3. Молікевич Р.С. Стан здоров'я населення Херсонській області (медико-географічне дослідження): автореф. дис. ... канд.географ.наук : 11.00.02 / Молікевич Роман Сергійович; НАН України, Ін-т географії. – Київ, 2016. – 267 с. Проект закону України «Про захист населення від шкідливого впливу шуму, вібрації та других фізичних факторів» // Відомості Верховної ради – 27.10.2004. – № 6285. – 16 с.
  4. Шабейкин А.А. Опыт использования ГИС-технологий при оценке рисков в эпизоотологическом исследовании / А.А. Шабейкин, А.М. Гулюкин, Н.А. Хисматуллина // В сборнике трудов V Международного ветеринарного конгресса, Москва, 22-24 апреля 2015 г. – С. 250-252.

О.М. Задесенцев

*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
super.zadesentsev2012@yandex.ua*

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА НА ТЕРИТОРІЇ МІСЬКРАД СЕВЕРОДОНЕЦЬКО-ЛИСИЧАНСЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ

Метою дослідження є аналіз об'ємів житлового будівництва за міськрадами Северодонецько-Лисичанської агломерації впродовж 2005-2017, виявлення причин зміни динаміки та місця агломерації у структурі об'ємів житлового будівництва в Луганській області.

Северодонецько-Лисичанська агломерація розташована на сході України, в західній частині Луганської області, вздовж середньої течії річки Сіверський Донець [1].

Для аналізу житлового будівництва на території міськрад Северодонецько-Лисичанської агломерації були використані такі показники як: прийняття в експлуатацію житла (m^2), прийняття в експлуатацію житла на 1000 осіб (m^2 на 1000 осіб), частка агломерації у загальній структурі прийнятого житла в Луганській області.

Показники діяльності будівництва впродовж 2005-2017 рр. показана на рис. 1-4.

З рис. 1-4 видно, що:

1) впродовж 2005-2009 рр. площа прийнятого в експлуатацію житла зменшувалась як в агломерації (в 1,7 разів – з 21448 до 12160 m^2 , в Лисичанській міськраді – у 9583 разів, оскільки в 2009 р. було відсутнє), так і в області в цілому (в 7,2 разів – з 252816 до 35113 m^2) [81], така ситуація спостерігалась внаслідок економічної кризи 2008-2009 рр. Частка агломерації у структурі прийнятого житла області зросла з 8,48 % до 34,63 % за рахунок стабільної роботи житлового будівництва Северодонецької міськради (єдиний регіон Луганщини, який не показав спаду обсягів прийнятого в експлуатацію житла в 2008-2009 рр.).

Протягом 2009-2013 рр. в результаті пожвавлення економіки в післякризовий період обсяги будівництва і в агломерації, і в Луганській області зросли – у 1,2 рази в агломерації (з 12160 до 14691 m^2 , а на території

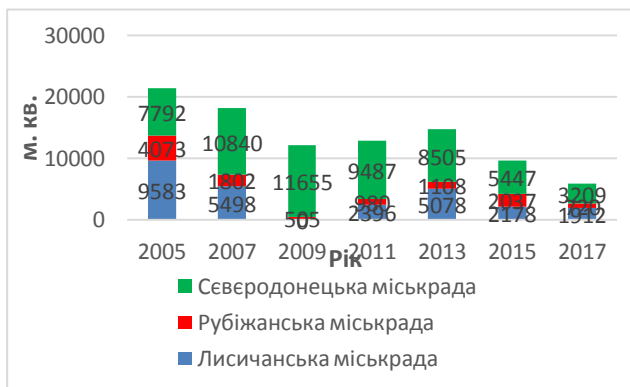
Лисичанської міськради – у 5078 разів) та в 5 разів в області – з 35113 до 178220 м² [2-4]. Частка агломерації у структурі прийнятого житла області знизилась з 34,63 % до 8,24 %.

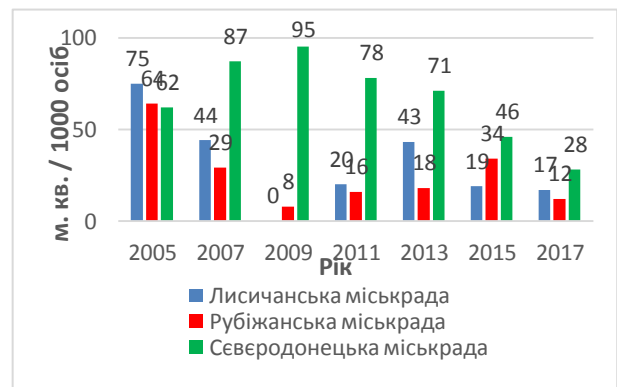
Рис. 1. Динаміка прийняття в експлуатацію житла (м²) на території Луганської області і Северодонецько-Лисичанської агломерації в 2005-2017 рр. в абсолютних показниках (м²) (побудовано автором за [2-6])

Рис. 2. Динаміка прийняття в експлуатацію житла (м²) на території Луганської області і Северодонецько-Лисичанської агломерації в 2005-2017 рр. у розрахунку на 1000 осіб (м² на 1000 осіб) (побудовано автором за [2-6])

Рис. 3. Динаміка прийняття в експлуатацію житла (м²) за міськрадами Северодонецько-Лисичанської агломерації в 2005-2017 рр. (побудовано автором за [2-6])

Рис. 4. Динаміка прийняття в експлуатацію житла (м²) на території міськрад Северодонецько-Лисичанської агломерації в 2005-2017 рр. у розрахунку на 1000 осіб (м² на 1000 осіб) (побудовано автором за [2-6])

Період 2013-2015 рр. для житлового будівництва Северодонецько-Лисичанської агломерації та Луганщини, як і для інших галузей економіки, став кризовим через гучні події на Донбасі. Обсяг прийнятого в експлуатацію житла зменшився в агломерації в 1,5 рази (з 14691 до 9662 м²), а в Луганській області у 8 разів (з 178220 до 22237 м²) [2; 3]. Частка агломерації у структурі прийнятого житла області зросла з 8,24 % до 43,45 %.

Впродовж 2015-2017 рр. на території міськрад Северодонецько-Лисичанської агломерації продовжилось падіння досліджуваного показника у 1,6 раз (з 9662 до 5841 м²), натомість в Луганській області суттєвих змін не відбулось. Частка агломерації у структурі прийнятого житла зменшилась до 27,55 %:

1) у порівнянні з Луганською областю, обсяги житлового будівництва в розрахунку на 1000 осіб в міськрадах Северодонецько-Лисичанській агломерації протягом досліджуваного періоду завжди були нижчі (окрім 2009 і 2015-2017 рр.). Найбільше відставання спостерігалось у 2007 і 2013 рр., коли в агломерації було прийнято у 1,8-2,1 рази менше житлової площі у розрахунку на 1000 осіб, ніж в цілому по області. Переважання в прийнятті експлуатації житла було в 2009 р., коли в агломерації було прийнято в 2,3 рази більше житлової площі в розрахунку на 1000 осіб, ніж в області, а на території Северодонецької міськради – у 6,3 рази більше, ніж в області за рахунок стабільної роботи житлового будівництва та дії довгострокової програми житлового будівництва (в цей час відбувалось будівництво житлового комплексу «Оріана»). Натомість у 2015-2017 рр. агломерація випередила область за показником житлового будівництва на 1000 осіб у понад 2 рази, що пояснюється економічною кризою і окупацією міст-конкурентів на півдні Луганської області;

2) у 2005 р. лідером агломерації за показниками житлового будівництва була Лисичанська міськрада, а всі інші роки – Северодонецька міськрада.

В житловому будівництві Северодонецько-Лисичанської агломерації найбільш затребуваними є котеджі будинки. Так, за досліджуваний період у Северодонецьку з'явилися котеджі квартали «Камелот» і т. зв. «Царське село», житлові комплекси «Оберіг», «Оріана» також будуються котеджі на околицях Рубіжного і Лисичанська і в адміністративних передмістях Северодонецька та будинок для переселенців в Рубіжному.

Таким чином динаміка об'ємів житлового будівництва на території міськрад Северодонецько-Лисичанської агломерації відповідає певним економічним тенденціям регіону і України: зростання впродовж 2005-2007 і 2009-2013 рр., а сильний спад впродовж 2007-2009 рр. в результаті світової економічної кризи та 2013-2015 рр. в результаті військових дій на сході України.

Література:

1. Гусева Н. В. Суспільно-географічне положення Северодонецько-Лисичанської агломерації як складова просторового потенціалу території / Н. В. Гусева, О. М. Задесенцев // Наукові записки СумДПУ імені А. С. Макаренка. Серія географічні науки. – 2017. – Вип. 8. – С. 135-145.
2. Статистичний щорічник Луганської області за 2009 рік / За ред. С. Г. Пілієва; Головне управління статистики у Луганській області. – Луганськ, 2010. – 514 с.

3. Статистичний щорічник Луганської області за 2011 рік / За ред. С. Г. Пілієва; Головне управління статистики у Луганській області. – Луганськ, 2012. – 493 с.
4. Статистичний щорічник Луганської області за 2013 рік / За ред. І. В. Шаблієнко; Головне управління статистики у Луганській області. – Луганськ, 2014. – 479 с.
5. Статистичний щорічник Луганської області за 2015 рік / За ред. Д. Я. Протопопова; Головне управління статистики у Луганській області. – Северодонецьк, 2016. – 428 с.
6. Статистичний щорічник Луганської області за 2017 рік / За ред. Д. Я. Протопопова; Головне управління статистики у Луганській області. – Северодонецьк, 2018. – 422 с.

Н.А. Задонська

*Херсонський державний університет,
nataliazadonskaa70@gmail.com*

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УМОВ РОЗВИТКУ РІВНИННИХ РІЧОК (НА ПРИКЛАДІ РІЧКОВИХ СИСТЕМ ІНГУЛУ ТА ІНГУЛЬЦЮ)

Територія України характеризується досить розгалуженою річковою мережею. На формування річкових долин значно впливає характер рельєфу, клімат, антропогенна діяльність, водопроникність гірських порід, особливості рослинного покриву та інші фактори [2].

Загальна характеристика. Річка Інгулець є самою нижньою притокою Дніпра та впадає в нього за 43 кілометра від гирла. Протікає по території Кіровоградської, Дніпропетровської, Миколаївської та Херсонської областей. Загальна довжина річки Інгулець складає 549 км, при площі водозбірного басейну – 14460 км². Річкова сітка розвинута переважно в північній частині басейну, де знаходяться майже всі притоки річки. В південній частині впадає лише одна притока – р. Висунь [4, 5].

Інгул – ліва притока річки Південний Буг. Витікає з невеликого лісового озера біля села Бровкове, що на північний захід від Кропивницького. Тече територією Кіровоградської та Миколаївської областей. Довжина річки 354 км, площа басейну становить 9890 км². Тече переважно в південному напрямку (у верхній течії – частково на південний схід, у нижній течії – частково на південний захід) [3, 6].

Морфологічні особливості. До м. Олександрії (Кіровоградська область) Інгулець тече вузькою стрічкою, береги якої місцями скелясті. В районі Кривого Рогу ширина річки складає близько 40 м, глибина до 1,7 м. В середній течії тече в скелястих берегах, має багато перепадів, порогів. Нижче Кривого Рогу Інгулець розмиває осадові породи. Гирло річки у верхній течії спрямоване, в середній і нижній дуже звивисте. Від початку до гирла Інгулець утворює 55 меандр. Дно піщане.

Інгул – у верхній течії має круте звивисте річище, скелясті береги з виходами гранітів та гнейсів. У нижній та середній течії розширюється до 30 м і більше. Глибина переважно 0,7-1,2 м, у пониззі – до 1,5 м (у межень) [7].

Що ж до спільних рис рівнинних річок, то вони характеризуються незначним похилом. Повздовжній профіль плавно увігнутий, пологий. У розвитку річища рівнинних річок переважають процеси розмивання